

Föstudaginn 16. desember 1966.

Nr. 86/1966. Þórunn Guðjónsdóttir (Sigurður Ólason hrl.)

gegn

Jóni S. Jakobssyni og gagnsök

(Páll S. Pálsson hrl.).

Dóminn skipuðu hinir reglulegu dómara Hæstaréttar.

Synjað um innsetningargerð. Sératkvæði.

Dómur Hæstaréttar.

Aðaláfrýjandi hefur skotið máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 27. maí 1966, að fengnu áfrýjunarleyfi 18. s. m. Hann hefur fengið gjafsókn fyrir Hæstarétti. Krefst aðaláfrýjandi þess, að honum verði heimilaður aðgangur að rafmagnstöflu í íbúð gagnáfrýjanda til þess að láta draga þar í gegn dyrasíma upp í risibúð hússins Kvisthaga 25. Þá krefst hann málskostnaðar fyrir báðum dómum.

Gagnáfrýjandi hefur áfrýjað málinu af sinni hendi með stefnu 1. júní 1966. Krefst hann þess, að hinn áfrýjaði úrskurður verði staðfestur um synjun innsetningargerðar og að aðaláfrýjanda verði dæmt að greiða honum málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

Málsatvikum er réttilega lýst í hinum áfrýjaða úrskurði. Í Hæstarétti hafa verið lögð fram nokkur ný skjöl, þar á meðal bréf lögmanns aðaláfrýjanda, dags. 10. þ. m., til bæjarsímans í Reykjavík, þar sem þess er farið á leit f. h. aðaláfrýjanda, að bæjarsíminn láti í té bréf eða skilríki fyrir því, að dyrasíminn verði leyfður og að bæjarsíminn muni láta leggja hann, strax og hentugleikar leyfa. Málaleitun þessari svaraði póst- og símamálastjórnin með bréfi, dags. 14. þ. m., m. a. á þann veg, að hún væri reiðubúin til að láta leggja umræddan dyrasíma eftir jólaannir, ef óskað væri, sbr. og 11. gr. og 13. gr. laga nr. 19/1959 um sameign fjölbýlishúsa.

Við flutning máls þessa fyrir Hæstarétti lýsti lögmaður gagnáfrýjanda því yfir, að það væri ósk og vilji gagnáfrýjanda, að aðiljar máls þessa létu sameiginlega leggja dyra-

síma fyrir aðra hæð og rishæð í greindu húsi þeirra, Kvisthaga 25 hér í borg.

Að svo vöxnu máli eru ekki efni til að taka til greina kröfu aðaláfrýjanda um innsetningargerð.

Rétt þykir, að málskostnaður í héraði og fyrir Hæstarétti falli niður. Málflutningslaun skipaðs talsmanns aðaláfrýjanda fyrir Hæstarétti, kr. 6.000.00, greiðast úr rikissjóði.

Dómsorð:

Hinn áfrýjaði úrskurður á að vera óraskaður.

Málskostnaður fyrir Hæstarétti fellur niður. Málflutningslaun skipaðs talsmanns aðaláfrýjanda fyrir Hæstarétti, Sigurðar Ólasonar hæstaréttarlögmans, kr. 6.000.00, greiðast úr rikissjóði.

S é r a t k v æ ð i

Benedikts Sigurjónssonar hæstaréttardómara.

Búnaður sá (dyrasími), sem aðaláfrýjandi vill láta setja upp í húsinu nr. 25 við Kvisthaga hér í borg, er fjarskiptavirki í merkingu ákvæða 2. mgr. 1. gr. laga nr. 30/1941. Samkvæmt 2. gr. þeirra laga hefur ríkið einkarétt á að setja upp hvers konar fjarskiptavirki eða hluta þeirra, og í 10. gr. er póst- og símamálastjórninni falin framkvæmd á þeim einkarétti.

Aðaláfrýjandi, sem eigi hefur fengið undanþágu frá þessum einkarétti, á því eigi rétt á að láta sjálfur setja upp dyrasímabúnað þann, sem um er fjallað í málinu. Hann á því eigi aðild að því úrskurðarefni, hvort heimilt sé að leggja dyrasímabráð um rafmagnstöflu gagnáfrýjanda.

Með þessum forsendum er ég samþykkur niðurstöðu meiri hluta dómenda.

Úrskurður fógetadóms Reykjavíkur 2. desember 1965.

Gerðarbeiðandi, Þórunn Guðjónsdóttir, Kvisthaga 25, hefur krafizt þess, að sér verði með innsetningargerð heimilaður aðgangur að rafmagnstöflu í íbúð gerðarþola, Jóns S. Jakobssonar, á 2. hæð hússins Kvisthaga 25 til þess að láta draga þar í gegn

tengingu til rishæðar vegna lagningar dyrasíma. Hún krefst þess, að gerðarþoli verði úrskurðaður til að greiða henni málskostnað.

Gerðarþoli hefur mótmælt því, að innsetningargerð þessi nái fram að ganga. Hann hefur krafizt málskostnaðar úr hendi gerðarbeiðanda.

Var málið tekið til úrskurðar að loknum munnlegum flutningi, sem fór fram 25. nóv. s. l.

Samkvæmt endurriti úr afsals- og veðmálabókum Reykjavíkur, sem lagt hefur verið fram í málinu sem rskj. 3, er gerðarbeiðandi, Þórunn Guðjónsdóttir, eigandi rishæðar hússins nr. 25 við Kvisthaga, en gerðarþoli, Jón S. Jakobsson, er eigandi íbúðar á 2. hæð sama húss.

Gerðarbeiðandi skýrir svo frá, að fyrir nokkru hafi hún ætlað að láta setja upp dyrasíma af tíðkanlegri gerð til íbúðar sinnar. Hún segir sér vera heilsufarslega nauðsyn á dyrasíma, sbr. læknisvottorð á rskj. 6. Rafvirki sá, er verkið skyldi vinna, hafi athugað, að leiðslupípa fyrir símalögn þessa var til staðar í vegg hússins, en svo að unnt væri að fara þá leið, sem sé hina einu eðlilegu, þurfi að fara með leiðsluna gegnum rafmagnstöflu í íbúðinni á 2. hæð, en þar fari engin tenging fram. Nú hafi eigandi þessarar hæðar, Jón S. Jakobsson, þverneitað um leyfi til þess að þetta megi framkvæma og ekki skipaþt við bréf, sem honum hafi verið sent, sjá rskj. 2, en þar hafi hann verið beðinn að tiltaka tíma til verksins. Telur gerðarbeiðandi gerðarþola með þessari afstöðu beita sig hinum mesta órétti og öldungis að þarflausu. Telja beri almennt, að raflagnir í húsi séu sameign eigenda, en ef lögn sé aðeins í þágu vissrar íbúðar, verði að telja hana séreign þeirrar íbúðar. Eðli málsins samkvæmt verði að líta svo á, að fyrst nauðsyn beri til að fara með leiðslu þessa um rafmagnstöflu gerðarþola, sé hún að því leyti í sameign. Hljóti gerðarþoli að verða að láta sér lynda svo smávægilegan umgang, sem af þessu leiði, og það í eitt skipti fyrir öll, enda sé það ekki svo, að tengja skuli leiðslu þessa við rafmagnstöflu hans. Á það beri og að líta, að gerðarþola sjálfum stafi hagræði og ónæðissparnaður af dyrasíma þessum, ef upp verði settur.

Gerðarþoli vefengir, að eðli málsins eða landslög skyldi hann til að leyfa gerðarbeiðanda athöfn þá, sem farið er fram á. Hann heldur því fram, að alveg sé ósannað, að nauðsyn beri til að fara þá leið og liggi raunar í augum uppi, að gerðarbeiðandi geti látið leggja leiðslu þessa eftir öðrum leiðum. Gerðarþoli telur, að fógetaréttur geti ekki fjallað um rétt þann, er gerðarbeiðandi telur

sér, og ætti gerðarbeiðandi að bera þessa kröfu fyrir hinn almenna héraðsdómstól.

Friðrik Lindberg símvirki, Háaleitisbraut 40, hefur mætt óstefndur sem vitni í máli þessu. Hann skýrir svo frá, að gerðarbeiðandi hafi beðið sig að sjá um uppsetningu dyrasíma til risíbúðarinnar að Kvisthafa 25. Kveðst hann hafa athugað staðhætti svo og samþykkta teikningu af rafkerfi hússins, sbr. framlagðan uppdrátt á rskj. 9. Dyrasími sá, sem fyrirhugað hafi verið að setja upp, sé drifinn af eigin rafvökvun og án sambands við rafkerfi hússins. Við athugun kveðst Friðrik hafa komizt að því, að bjöllumögn til risíbúðar liggja upp með viðkomu í rafmagnstöflum 1. og 2. hæðar og þaðan í bjöllumdós í rishæð og til þess að fara þessa leið með lögnina þurfi að opna nefnda töflukassa, draga tilheyrandi þræði í gegn og loka kössunum að svo búnu, en tenging fari þar ekki fram. Alsíða sé, að fara þurfi inn í íbúðir annarra til þess að framkvæma verk sem þessi og ætti verk þetta ekki að taka nema svo sem eins og hálf tíma. En hitt sé annað mál, að leggja megi þessa leiðslu upp um stigagang eða jafnvel utan á húsinu, en þarna séu bjöllumör til staðar.

Ekki verður komizt hjá því að líta svo á, að rafmagnstafla þessi sé persónuleg eign gerðarþola, og er hún að auki staðsett í íbúð hans. Verður ekki séð, að lög og eðli málsins standi til þess, að hann skuli gegn vilja sínum þola aðgang gerðarbeiðanda að töflunni.

Þegar af þessari ástæðu er synjað um hina umbeðnu fógeta-gerð, en málskostnaður verður látinn falla niður.

Þorsteinn Thorarensen borgarfégeti kvað upp úrskurð þennan.

Því úrskurðast:

Gerð þessi fer ekki fram.

Málskostnaður fellur niður.
